METSÄPLUS

Uusi kemera vänkää taimikonhoitomääriä nousuun

Lakiuudistus näyttää jo lisänneen metsänomistajien intoa taimikoiden hoitoon. Suunnitteilla oleva tukien leikkaus latistaa kuitenkin hieman tunnelmia.

Suomen metsäkeskukselle on tullut valtavasti tänä kesänä metsätöiden kemeratukihakemuksia, kun tukijärjestelmä muuttui. Osa jonoon saapuneista 20 000 hakemuksesta on EU:n valtiontukisäännöistä johtuvaa papereiden tuplaliikennettä.

Alkuruuhkan ja metsätoimihenkilöitä harmittavan byrokratian takaa pilkottaa kuitenkin positiivinen ilmiö. Näyttää lupaavasti siltä, että raivaussahat alkavat päristä aikaisempaa kiivaammin, kun tukea myönnetään nyt aiempaa pienempien taimikoiden hoitoon. 160 euroa hehtaarilta on hyvä porkkana.

”Taimikon varhaishoito on selvästi lisännyt hakemusmääriä”, arvioi rahoitus- ja tarkastuspalvelujen päällikkö **Aki Hostikka** Suomen Metsäkeskuksesta.

Hakemusten vyöryä ei nopeasti saada purettua, mutta tilanteen toivotaan helpottuvan jo syksyn aikana, kun sähköinen ilmoitusliikenne saadaan käyntiin.

Paperiliikenne vilkasta

Nuoren metsän hoidossa, varhaishoidossa ja juurikäävän torjunnassa työt saa alkuilmoituksen jättämisen jälkeen aloittaa. Metsäkeskuksen päätöstä ei tarvitse odottaa. Sen sijaan muissa työlajeissa töitä ei saa käynnistää ennen kuin hakemus on hyväksytty.

Etelä-Pohjanmaan metsänhoitoyhdistyksen neuvoja **Olli Turja** on kesän aikana lähettänyt uusia kemerahakemuksia, ja varhaishoidosta hän on ehtinyt myös lähettää surullisenkuuluisia tuplapapereita eli toteutumisilmoituksia. ”Mitään ei ole vielä tullut takaisin.”

Hän toivoo, että lisääntynyttä paperiliikennettä saataisiin yksinkertaistettua. ”Esimerkiksi juurikäävän torjunnassa ilmoituksen voisi yhdistää metsänkäyttöilmoituksen yhteyteen.”

Kehitystarpeita on huomannut myös metsäkeskuksen metsänhoidon johtava asiantuntija **Markku Remes**.

”Juurikäävän osalta hakemusta kannattaisi muuttaa niin, että tuen saajana saisi olla myös muu kuin metsänomistaja. Nyt puunostajan tai metsänhoitoyhdistyksen pitää pyytää erikseen valtakirja metsänomistajalta.”

Mistä tukia leikataan?

Hallitusohjelman mukaisesti kemeran 68 miljoonasta eurosta aiotaan ensi vuonna nipistää 12 miljoonaa pois. Heinäkuussa voimaan astuneita sääntöjä joudutaan siis heti tuoreeltaan muuttamaan. Viidenneksen vähennys on iso menetys.

Maa- ja metsätalousministeriössä kuultiin viime torstaina metsäalan edustajien mielipiteitä siitä, miten leikkaus pitäisi kohdistaa. Metsäneuvos **Marja Hilska-Aaltonen** ministeriöstä ei kerro vielä suunnitelmista muuta kuin sen, että jollain keinolla tuettavien hankkeiden määrää on rajoitettava. ”Päätöksiä pitäisi saada aika pian.”

Remes sanoo, ettei ainakaan taimikoiden hoidosta, metsäautoteistä, suometsien hoidosta tai juurikäävän torjunnasta saisi leikata. Esimerkiksi taimikonhoidossa on niin paljon rästejä – ja koko ajan kertyy lisää – ettei kannustimia voi heikentää.

Hänen mielestään tukitasojen tasaiseen pudottamiseen ei liioin kannata ryhtyä.

”Jos jostain on pakko nipistää, karsisin mieluummin kokonaisia työlajeja kuin leikkaisin tukitasoja. Jos tukitasoja lasketaan kovin alas, metsänomistajien kiinnostus vähenee ja silti hallinnointikulut pysyvät entisellään.”

Remes keräisi 12 miljoonan säästön kasaan luopumalla pienpuun korjuutuesta ja toisen kehitysluokan nuoren metsän tuista.

Lähiviikkoina selviää, millaiseksi ministeriön resepti muotoutuu.

HANNA LENSU

Uusi kemera

Hyvää:
- + uusi taimikon varhaishoidon tuki (160 €/ha)
- + pienpuun korjuutuki koskee myös muuta kuin energiakäyttöön menevää puuta (450 €/ha)
- + ojitushankkeet laajenivat suometsien hoidoksi (vähintään 5 hehtaarin hankkeissa tukea 70 %, sitä pienemmissä 40 % kustannuksista)
- + juurikäävän torjunta ulottuu aiempaa pohjoisemmaksi (tuki 70 €/ha)

Huonoa:
- – byrokratia lisääntyi
- – terveyslannoituksiin tuli 70 sentin minimikorkeus taimikolle
- – useimmissa työlajeissa kuvion oltava vähintään 0,5 hehtaarin kokoinen

MT

JOHANNES TERVO

Elokuun aamut ovat olleet otollisia taimikonhoitajalle. Paavo Kotalan sahanterä höyryää aamun viileydessä.

Paavo Kotala (oik.) esittelee metsäneuvoja Olli Turjalle tärkeitä apuvälineitään: selkäystävällistä painonnostajan vyötä ja maastoajoon tuunattua Mitsubishi Colt -metsäautoa.

Varhaissyksy sopii hyvin taimikon hoitoon.

Huolellinen raivaaja optimoi työt viikon tarkkuudella

LAPUA (MT)

Huolellisesti taimikoitaan hoitava metsänomistaja **Paavo Kotala** tekee metsässään omaa seurantatutkimusta. Hän on huomannut, ettei uusi lehtipuuvesakko jaksa yhtä hyvin puskea raivatun tilalle, jos puut kaadetaan keski- tai loppukesällä tavanomaisen syksyn sijaan. Nyt hän aikoo ottaa asiasta selvää.

Kotala on merkinnyt kirjanpitoonsa päivän tarkkuudella, milloin mikäkin alue on raivattu. Tulevina vuosina hän aikoo verrata kirjanpitoa siihen, miltä metsässä näyttää – kasvaako vesakko raivausajankohdasta huolimatta yhtä lailla vai rokottaako täyden lehden aikana tehty katkaisu juuriston elinvoimaa.

Tämän kesän parin hehtaarin raivausurakan hän on jakanut tarkoituksella touko-, kesä- ja elokuulle, jotta vertailutietoa kertyisi. Männyntaimikko on kylvetty äestetylle pohjalle 24. toukokuuta 2006. Yhdeksän kesän jälkeen se näyttää mallikelpoiselta, vaikka alku oli vaikea.

”Oli erittäin kuiva kesä ja itäminen oli huonoa.”

Kotala täydensi aukkoisiksi jääneitä paikkoja siirtoistutuksin. Varhaisperkauksen hän teki viiden vuoden kohdalla, vuonna 2011. Silloin poistettiin lehtipuut ja muut huonot taimet. Tänä kesänä oli vuorossa varsinainen taimikonhoito.

”Jos Paavo ei olisi tätä hoitanut, tässä kasvaisi nyt hieskoivikko. Tämän jälkeen saa taimikko kasvaa 20 vuotta ensiharvennukseen asti”, toteaa Etelä-Pohjanmaan metsänhoitoyhdistyksen metsäneuvoja **Olli Turja**.

Rästejä nolla

Kun tämän kesän raivausurakka pikapuolin valmistuu, Kotala joutuu odottelemaan seuraavaa työmaata. Tuleva kohde on jo metsänomistajalla mielessä, sekin siirtotaimilla alkuun autettu.

”Sitä pitää vähän kurittaa, mutta annan sen nyt vielä hetken kasvaa.”

Tilalla tehtiin ensimmäinen aukko metsään vuonna 1975.

”Vuonna 1965 tämä on tullut minun kontolleni. 50 vuotta on täynnä”, isäntä kertoo.

Tilan pellot on vuokrattu, joten Kotalalla on aikaa keskittyä metsänhoitoon.”Tämä on mielenkiintoista työtä.”

HANNA LENSU

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Päätöksiä tarvitaan

Eduskuntavaalien alla tehdyt kyselyt osittivat, että yli 80 prosenttia metsänomistajista antoi tukensa hallituksen muodostaneille puolueille. Metsänomistajat luottavat, että tällä koalitiolla Suomi nostetaan suosta.

Talonpoikainen ajattelu lähtee siitä, että pitkään ei voida syödä enempää kuin tienataan. Tämän vuoksi ymmärretään, että rakenteita on korjattava ja julkista taloutta sopeutettava.

Pelkillä säästöillä ja veronkorotuksilla ei suosta nousta. Hallitusohjelman tärkein osa on puolentoista miljardin euron kasvupaketti keskiössään biotalous.

Hallitus tavoittelee 15 miljoonan kuution eli lähes neljänneksen lisäystä kotimaiseen puun käyttöön. Sen myötä vientituloihin saataisiin miljardien lisäys. Tavoite vaatii kolmen Äänenkosken suuruisia investointeja. Metsävarat mahdollistavat sen saavuttamisen.

Hallitusohjelmassa on hyviä kirjauksia tavoitteen saavuttamiseksi, eivätkä ne sisällä metsäteollisuuden vaatimia keppejä: Edistetään sukupolvenvaihdoksia ja lisätään metsä- ja yrittäjävähennystä. Nopeutetaan perikuntien elinkaarta ja liiteosiossa helpotetaan metsätilojen sukupolvenvaihdoksia ja/tai parannetaan metsävähennystä.

Nyt odotetaan ripeitä toimia. Muistissa on hyvin pääministeri Vanhasen II hallituksen hallitusohjelmassa 2007 ollut lupaus: Luovutaan perintö- ja lahjaverosta kokonaan yritysten sekä maa- ja metsätilojen sukupolvenvaihdoksilta. Tämä lupaus jäi lunastamatta.

Sukupolvenvaihdosten aikaansaaminen on ylivoimaisesti tärkein metsäpoliittinen työkalu. Metsänomistajien puunmyyntikäyttäytymisen ja iän välillä vallitsee Luonnonvarakeskuksen tutkimusten perusteella vahva riippuvuus.

Ilman sukupolvenvaihdoshuojennuksen toteuttamista jo vuoden 2016 alusta voidaan ennustaa, että hallituksen 15 miljoonan motin lisäystavoite karkaa saavuttamattomiin. Kasvua tuovat dynaamiset verovaikutukset maksavat tämän verohelpotuksen moninkertaisesti takaisin. Nyt odotetaan päätöksiä.

Puunkäytön lisäämisen ohessa pitää pystyä huolehtimaan metsäluonnon monimuotoisuudesta. Markkinat vaativat kestävyyttä. Yhtälö ei toimi luontojärjestöjen esittämällä laaja-alaisella suojelulla. Metsien lisäkäyttö on avain ilmastonmuutoksen hillintään. Museoimalla metsiä se ei onnistu. Talousmetsien arvokkaat ja usein pienialaiset monimuotoisuuskohteet voidaan saada maanomistajien myötävaikutuksella palvelemaan biodiversiteettitavoitteita kustannustehokkaasti.

Metsien monimuotoisuutta on vaikea turvata, jos tieto luontokohteista ei kulje metsänomistajalle asti. Suomen Ympäristökeskuksen rekistereissä on valtavasti tietoa, mutta maanomistajalle niitä ei kerrota. Se, että tietoja arvokkaista luontokohteista ei voitaisi luovuttaa metsänomistajille luontokohteiden hävittämisen pelossa, on äärimmäisen vanhoillista ja monimuotoisuuden suojelun kannalta vahingollista ajattelua.

Nyt kun meillä on superministeri, joka vastaa sekä metsätaloudesta että luonnonsuojelusta, odotetaan hartaasti cityvihreän luonnonsuojelupolitiikan muuttumista realistiseksi – viljeleväksi ja varjelevaksi – luontosuhteeksi. Tässä kaikki voittaisivat.

MIKKO TIIROLA
on MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja.
mikko.tiirola@mtk.fi

Kuidusta yhä ylitarjontaa

Kuitupuun ylitarjonta on jatkunut kesän ylitse. Se painaa kantohintoja.

”Metsänomistajat ovat pistäneet puuta reippaasti tarjolle. Nyt odotetaan oston käynnistymistä”, näkee tutkimuspäällikkö **Erno Järvinen** MTK:sta.

Kuitupuun ylitarjonta painaa etenkin harvennuspuun hintaa. Ensiharvennuksilla kantohinnat ovat vuodessa notkahtaneet viidenneksellä.

Tukin kysyntä ja tarjonta on selvästi kuitupuuta paremmin tasapainossa. Syksyn lähestyessä ostomiesten katseet kiinnittyvät järeisiin kovan maan leimikoihin. Niiden korjuu onnistuu myös kelirikon aikaan.

”Sahoilla on ostotarpeita. Metsänomistajien kannattaa käyttää ne hyväksi.”

Järvisen muistuttaa, että puukaupan onnistuminen ei ratkea pelkkään kantohintaan tuijottamalla. Lopputuloksen kannalta tärkeää on, että tukki katkotaan oikein ja otetaan tarkasti talteen.

Puukaupan vauhti kiihtyy

Puukauppa on käynt tänä vuonna kymmeneksen viimevuotista hitaammin. Takana on hiljainen kesäkausi. Nyt kauppamäärät ovat tasaisessa nousussa.

”Puukauppa on supistunut selvästi käyttöä ja hakkuita enemmän, mikä on syönyt pystyvarastoja. Kotimaisen puun kysyntää on tukenut puun tuonnin selvä supistuminen.”

”Odotuksena on, että puukauppoja tehtäisiin tänä vuonna viimevuotinen määrä. Siihen on edelleen mahdollisuudet.”

Sahat ratkaisevat

Kaikkineen puukaupan näkymät syksylle ovat hyvät. Sellutehtaat tekevät kovaa tulosta ja sahatavaran tuotanto on pysynyt ylhäällä.

Paljon on kiinni sahatavaran kysynnästä. Siltä osin ilmassa on paljon kysymysmerkkejä. Esimerkiksi Metsä Group aikoo jarruttaa kuusen sahausta syksyllä. Yhtiön mukaan myös männyn tilanne on vaikea.

”Sahatavaran varastot ovat korkealla ja ylituotanto painaa hintoja”, summaa Järvinen.

JARMO PALOKALLIO

METSÄNOMISTAJALLE 2000€ LISÄÄ TUOTTOJA VUODESSA!
Jatkuvalla hoidolla ja viimeisimmällä tiedollamme se onnistuu!
Tavoitteittesi metsä.
BLUEWHITE Bioforest Oy
info@bluewhitebioforest.fi
www.bluewhitebioforest.fi
puh. +358505985050
Uutiskatu 2, Helsinki
Koulutuspäivä pe 28.8, vielä ehdit mukaan!

Tuoreimmat uutiset voit lukea VERKKOLEHDESTÄ.
maaseuduntulevaisuus.fi
MAASEUDUN TULEVAISUUS

LOPPUVUODEN 2015 TOIMITUKSET ERIKOISEHDOIN!
Ota yhteys lähimpään myyjäämme, hän kertoo mielellään lisää! finnlamelli.fi
Nyt myös uusi moderni hirsiprofiili ja tyylikäs tasanurkka!
Klassisen hirsiprofiilin lisäksi voit valita kaikkiin malleihin vaihtoehtona modernin, kapeasaumaisen hirsiprofiilin.
Finnlamellin uutuutena myös tyylikäs, selkeälinjainen tasanurkkamalli.
Finnlamelli
Jykevää täyttä hirttä
www.finnlamelli.fi
AAA Korkein luottoluokitus